

II

(Retsakter vedtaget i henhold til traktaterne om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab/Euratom, hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

AFGØRELSER OG BESLUTNINGER

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 30. november 2005

om en procedure efter artikel 81 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab mod Armando Álvarez SA, Bernay Film Plastique, Bischof + Klein France SAS, Bischof + Klein GmbH & Co. KG, Bonar Technical Fabrics NV, British Polythene Industries PLC, Cofira-Sac SA, Combipac BV, Fardem Packaging BV, FLSmidth & Co. A/S, FLS Plast A/S, Groupe Gascogne, JM Gesellschaft für industrielle Beteiligungen mbH & Co. KGaA, Kendrion NV, Koninklijke Verpakkingsindustrie Stempher CV, Low & Bonar PLC, Nordenia International AG, Nordfolien GmbH, Plásticos Españoles SA, RKW AG Rheinische Kunststoffwerke, Sachsa Verpackung GmbH, Stempher BV, Trioplast Industrier AB, Trioplast Wittenheim SA, UPM-Kymmene Oyj

(Sag COMP/38354 — Industrisække)

(meddelt under nummer K(2005) 4634)

(Kun den engelske, den franske, den nederlandske, den spanske og den tyske udgave er autentiske)

(2007/686/EF)

Den 30. november 2005 vedtog Kommissionen en beslutning om en procedure i henhold til EF-traktatens artikel 81. I overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 30 i forordning (EF) nr. 1/2003 ⁽¹⁾ offentliggør Kommissionen hermed parternes navne og beslutningens hovedindhold, herunder de pålagte sanktioner, dog således at virksomhedernes berettigede interesse i, at deres forretningshemmeligheder beskyttes, er sikret.

1. OVERTRÆDELSEN I HOVEDTRÆK

1.1. Adressater

- (1) Denne beslutning er rettet til nedenstående virksomheder som følge af deres overtrædelse af EF-traktatens artikel 81, stk. 1:

— Combipac BV og British Polythene Industries PLC

— Bischof + Klein GmbH & Co. KG

— Bischof + Klein France SAS

— RKW AG Rheinische Kunststoffwerke og JM Gesellschaft für industrielle Beteiligungen mbH & Co. KGaA

— Fardem Packaging BV og Kendrion NV

— Nordenia International AG og Nordfolien GmbH

— Trioplast Wittenheim SA og Trioplast Industrier AB

— FLS Plast A/S og FLSmidth & Co. A/S

— Cofira-Sac SA

— Plásticos Españoles SA (herefter »Aspla«) og Armando Álvarez SA

— Sachsa Verpackung GmbH og Groupe Gascogne

— UPM-Kymmene Oyj

⁽¹⁾ EFT L 1 af 4.1.2003, s. 1. Ændret ved forordning (EF) nr. 411/2004 (EUT L 68 af 6.3.2004, s. 1).

— Bernay Film Plastique, tidligere Conditionnement et Industrie SA

— Bonar Technical Fabrics NV og Low & Bonar PLC

— Stempheer BV og Koninklijke Verpakkingsindustrie Stempheer CV.

- (2) Ovennævnte adressater har medvirket ved en enkelt og vedvarende overtrædelse af EF-traktatens artikel 81, der omfattede Benelux, Frankrig, Tyskland og Spanien⁽¹⁾. Overtrædelsen bestod i, at virksomhederne vedtog at fastsætte priser på industrisække, at fastsætte fælles prisberegningsmetoder, at opdele markedsandele og fordele kvoter, kunder og aftaler, at samordne bud ved udbud samt at udveksle detaljerede oplysninger. Varigheden af overtrædelsen for de enkelte adressater, der er omfattet af beslutningen, varierer fra 3 år til 20 år.

1.2. Sektoren for industrisække

- (3) Industrisække af plast⁽²⁾, der normalt kaldes »industrisække«, anvendes som emballage til en række produkter, især råvarer, gødning, polymerer, byggematerialer, landbrugs- og gartneriprodukter samt foderstoffer.
- (4) Industrisække af plast kan inddeles i fire kategorier:
- åbne sække
 - ventilisække
 - FFS-sække (form, fill and seal)
 - bloksække.

1.3. Udbud

- (5) Siden begyndelsen af 1990'erne har der kunnet ses en tendens til koncentration blandt producenterne af film og sække af plast, og der er gennemført en række fusioner inden for de senere år. Ved siden af de europæiske aktører fra en række EU-medlemsstater er der på markedet også mindre virksomheder, der har satset på en lokal udviklingsstrategi.

1.4. Efterspørgsel

- (6) Indtil 1950'erne benyttede industrien sække af tekstil og papir til emballageformål. Med udviklingen af bulksøtransport skete der en afmatning inden for sektoren for tekstilsække. Med indførelsen af plastsække i 1950'erne

opstod der en stigende efterspørgsel efter denne type sække, som blandt andet opfyldte industriens behov for vandtæt emballage.

- (7) Siden midten af 1970'erne har FFS-sække gradvis erstattet de andre former for industrisække. Disse sækkes succes skyldes især den automatiserede påfyldningsproces, som muliggør håndtering af store mængder og kræver begrænset arbejdskraft.

1.5. Overtrædelsens omfang

- (8) Undersøgelsen viste, at kartellet dækkede Benelux samt de franske, tyske og spanske markeder. Det berørte marked blev anslået til ca. 220 mio. EUR i 1996 og mellem 250 mio. EUR og 300 mio. EUR i 2001. Karteldeltagerne repræsenterede ca. 75 % af markedet i 1996.

1.6. Oprindelse og procedure

- (9) I november 2001 underrettede virksomheden BPI Kommissionen om, at der eksisterede et kartel inden for sektoren for industrisække, og udtrykte ønske om at samarbejde med Kommissionen i henhold til meddelelsen fra 1996 om bødefritagelse og nedsættelse af bøder i kartelsager (»samarbejdsmeddelelsen«)⁽³⁾. BPI fremlagde bevismateriale for Kommissionen, som gav den mulighed for at gennemføre kontrolbesøg i juni 2002.

1.7. Kartellet

- (10) Kartellet opererede hovedsagelig på to plan:
- det globale plan under en paraply bestående af den officielle brancheorganisation »Valve-Plast«. Mindst siden 1982 er der holdt møder tre til fire gange om året. Der blev i 1994 oprettet en undergruppe for bloksække
 - det regionale plan, der omfattede fem regionale undergrupper (Frankrig, Tyskland, Benelux, Belgien og Nederlandene).
- (11) Den konstaterede konkurrencebegrænsende adfærd omfattede især:

— fastsættelse af priser og fælles prisberegningsmetoder

— fordeling af kvoter

⁽¹⁾ Stempheers medvirken i overtrædelsen var begrænset til Nederlandene og til dels Belgien.

⁽²⁾ Der findes også industrisække af papir, men de er ikke omfattet af denne undersøgelse.

⁽³⁾ EFT C 207 af 18.7.1996, s. 4.

— fordeling af kunder og aftaler

kende virksomheder i kartellet stadig var til stede på det relevante marked.

— drøftelser på møder af fortegnelser over større kunder, udpegelse af kunde-managere, der skal koordinere tilbud til disse kunder

- (16) Med anslåede markedsandele på 12,5 % og 11,5 % er Wavin/BPI og Bischof + Klein anbragt i første kategori. Nordenia/Nordfolien er anbragt i anden kategori med en markedsandel på 8,9 %. Aspla (7,2 %) og Fardem (6,6 %) er anbragt i tredje kategori. UPM-Kymmene (4,8 %), RKW (4,6 %) og Stempfer (4,3 %) er anbragt i fjerde kategori. Bonar Technical Fabrics (3,1 %), Cofira (2,9 %) og Trioplast Wittenheim (2,8 %) er anbragt i femte kategori. Sachsa (2,3 %), Bischof + Klein France (1,9 %) og Bernar Film Plastique (1,6 %) er anbragt i sjette kategori.

— multilaterale og bilaterale drøftelser om særlige kunder, samordning af bud

— regelmæssig udveksling af følsomme oplysninger vedrørende markedsandele.

- (17) I denne sag foreligger der ikke dokumentation for, at Stempfer (Koninklijke Verpakingsindustrie Stempfer CV og Stempfer BV) var bekendt med kartellets globale omfang. Virksomhedens medvirken var begrænset til en af undergrupperne, der kun beskæftigede sig med det nederlandske marked (og undertiden med Belgien). Derfor nedsættes den bøde, der pålægges Stempfer, med 25 %.

2. BØDER

2.1. Grundbeløb

- (12) Bødens grundbeløb afhænger af overtrædelsens alvorlige karakter og varighed.

2.1.1. Alvorlig karakter

- (13) Overtrædelsens art og dens geografiske udstrækning betyder, at den må betragtes som meget alvorlig.

2.1.2. Forskellig behandling

- (14) Under kategorien meget alvorlige overtrædelser gør bødeintervallet det muligt at behandle virksomhederne forskelligt og tage hensyn til deres faktiske økonomiske muligheder for at påføre konkurrenterne alvorlig skade og at fastsætte bødens størrelse på et niveau, der har en tilstrækkelig afskrækkende virkning. Det er hensigtsmæssigt, da der i den foreliggende sag er betydelige forskelle i de deltagende virksomheders størrelse.

- (15) Virksomhederne er blevet inddelt i seks kategorier afhængigt af deres relative betydning på det relevante marked i 1996. 1996 er anvendt som referenceår, fordi det var det seneste hele år under overtrædelsen, hvor alle de medvir-

2.1.3. Tilstrækkelig afskrækkende virkning

- (18) Under kategorien meget alvorlige overtrædelser gør bødeintervallet det også muligt at fastsætte bødens størrelse på et niveau, der har en tilstrækkelig afskrækkende virkning, idet der tages hensyn til hver virksomheds størrelse og økonomiske betydning. Kommissionen konstaterer i den forbindelse, at UPM-Kymmene-gruppens omsætning i 2004, der var det sidste regnskabsår forud for denne beslutning, var på 9,82 mia. EUR. Det anses derfor for passende at anvende en multiplikationsfaktor på 2 på den bøde, som pålægges UPM-Kymmene.

2.1.4. Varighed

- (19) Der anvendes individuelle procentvise forhøjelser afhængig af varigheden af hver enkelt virksomheds reelle overtrædelse. Bischof + Klein Co. KG, Cofira-Sac SA, Fardem Packaging, Nordenia International AG, Trioplast Wittenheim, RKW og JM Gesellschaft für industrielle Beteiligung deltog i overtrædelsen i en periode på over 20 år, hvilket medfører en procentvis forhøjelse af grundbeløbet på 200 %. Combipac deltog i overtrædelsen i en periode på 19 år og 10 måneder, hvilket medfører en procentvis forhøjelse af grundbeløbet på 195 %. Bischof + Klein France SAS deltog i overtrædelsen i en periode på 18 år og 11 måneder, hvilket medfører en procentvis forhøjelse af grundbeløbet på 185 %. Sachsa

deltog i overtrædelsen i en periode på 14 år og 4 måneder, hvilket medfører en procentvis forhøjelse af grundbeløbet på 140 %. Aspla og Armando Álvarez SA deltog i overtrædelsen i en periode på 11 år og 3 måneder, hvilket medfører en procentvis forhøjelse af grundbeløbet på 110 %. Groupe Gascogne, FLS Plast og FLSmidth & Co deltog i overtrædelsen i en periode på 8 år (og 5 måneder for Groupe Gascogne), der medfører en procentvis forhøjelse af grundbeløbet på 80 %. Kendrion NV deltog i overtrædelsen i en periode på 7 år, hvilket medfører en procentvis forhøjelse af grundbeløbet på 70 %. Nordfolien deltog i overtrædelsen i en periode på 9 år og 7 måneder, hvilket medfører en procentvis forhøjelse af grundbeløbet på 95 %. Bonar Technical Fabrics og Low & Bonar deltog i overtrædelsen i en periode på 6 år og 2 måneder, hvilket medfører en procentvis forhøjelse af grundbeløbet på 60 %. UPM-Kymmene og British Polythene Industries PLC deltog i overtrædelsen i en periode på 4 år og 6 måneder, hvilket medfører en procentvis forhøjelse af grundbeløbet på 45 %. K.V. Stempheer CV og Stempheer BV deltog i overtrædelsen i en periode på 4 år, hvilket medfører en procentvis forhøjelse af grundbeløbet på 40 %. Endelig deltog Trioplast Industrier AB og Bernay Film Plastique i overtrædelsen i en periode på over 3 år, hvilket medfører en procentvis forhøjelse af grundbeløbet på 30 %.

2.2. Skærpede omstændigheder

2.2.1. Gentagne overtrædelser

- (20) På det tidspunkt, hvor overtrædelsen fandt sted, havde UPM-Kymmene allerede været omfattet af en af Kommissionens tidligere beslutninger om forbud mod kartelaktiviteter i beslutning 94/601/EF i kartonsagen (IV/C/33.833). Som følge af denne skærpede omstændighed forhøjes grundbeløbet for den bøde, der pålægges UPM-Kymmene, med 50 %.

2.2.2. Hindring af undersøgelsen

- (21) Under kontrolbesøget tilintetgjorde en af Bischof + Kleins administrerende direktører et dokument, der var udvalgt af Kommissionens embedsmænd. Uanset virkningerne heraf anses en sådan adfærd nødvendigvis for at forstyrre Kommissionens undersøgelse og forhindre dens inspektører i at udføre deres opgaver. Denne bevidste hindring udgør en skærpet omstændighed, som ifølge retningslinjerne for bøder skal straffes med en forhøjelse på 10 % af bødens grundbeløb.

2.3. Formildende omstændigheder

- (22) En række virksomheder påberåbte sig formildende omstændigheder og anførte en række faktorer til støtte herfor, f.eks. deres passive rolle, manglende effektiv gennemførelse af den konkurrencebegrænsende adfærd,

overtrædelsens hurtige afslutning, gennemførelse af compliance-programmer og krisesituationen inden for branchen. Disse argumenter blev alle afvist som ubegrundede.

2.4. Anvendelse af loftet på 10 % af omsætningen

- (23) Artikel 15, stk. 2, i forordning nr. 17 og artikel 23, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1/2003 bestemmer, at bøden for hver virksomhed ikke kan overstige 10 % af virksomhedens omsætning. Med hensyn til loftet på 10 % kan dette, hvis »en række adressater udgør »virksomheden«, dvs. den økonomiske enhed, der er ansvarlig for den straffede overtrædelse, (...) på det tidspunkt, hvor beslutningen vedtages, (...) beregnes på basis af den pågældende virksomheds samlede omsætning, dvs. alle parternes omsætning under ét. Hvis den økonomiske enhed derimod senere er splittet, har hver enkel virksomhed, som beslutningen er rettet til, krav på at få det pågældende loft anvendt i hvert enkelt tilfælde individuelt«⁽¹⁾.
- (24) Loftet på 10 % anvendes, hvor det er hensigtsmæssigt, dvs. på Stempheer, Bernay Film Plastique, Nordenia International AG, Nordefolien GmbH, Cofira-Sac, Fardem, Combipac BV, Bischof + Klein GmbH & Co. KG og Bischof + Klein France.

2.5. Anvendelse af samarbejdsmeddelelsen af 1996

- (25) Da BPI anmodede om at samarbejde, inden samarbejdsmeddelelsen af 2002 trådte i kraft, finder bestemmelserne fra 1996 anvendelse i denne sag.

2.5.1. Afsnit B (nedsættelse på 75 % til 100 %)

- (26) BPI var den første virksomhed, der i november 2001 fremlagde afgørende bevismateriale for Kommissionen, som gav den mulighed for at gennemføre vellykkede kontrolbesøg. BPI fortsatte sit samarbejde under hele undersøgelsen og opfyldte dermed forpligtelserne ifølge samarbejdsmeddelelsen.
- (27) Tre parter anførte i deres svar på klagepunktsmeddelelsen, at BPI efter november 2001 havde deltaget i en samordning af bud i forbindelse med et udbud. Efter en nærmere undersøgelse af disse påstande, og da der ikke er fremkommet afgørende beviser, finder Kommissionen, at reglerne i afsnit B i meddelelsen fortsat skal anvendes på BPI. Kommissionen finder derfor, at BPI (og virksomhedens datterselskab Combipac BV) er berettiget til en bødenedsættelse på 100 %.

⁽¹⁾ Se Førsteinstansrettens dom i sag T-71/03, T-74/03, T-87/03 og T-91/03, Tokai Carbon and Co. Ltd o.a. mod Kommissionen, citeret ovenfor, præmis 390.

2.5.2. Afsnit D (nedsættelse på mellem 10 % og 50 %)

- (28) Trioplast-Wittenheim anmodede om samarbejde hurtigt, efter at virksomheden havde modtaget anmodningen om oplysninger, som Kommissionen havde fremsendt i henhold til artikel 11 i forordning nr. 17. De forklaringer, som virksomheden gav vedrørende kartellet og vedrørende nogle dokumenter, hjalp med til at bekræfte, at der forelå en overtrædelse. I betragtning af dette samarbejde finder Kommissionen, at Trioplast-Wittenheim og Trioplast Industrier i overensstemmelse med afsnit D i samarbejdsmeddelelsen af 1996 er berettiget til at opnå en nedsættelse på 30 % af den bøde, der ellers ville være blevet pålagt.
- (29) Bischof + Klein og Cofira fremlagde flere oplysninger og dokumenter, end hvad der var nødvendigt som svar på anmodningen om oplysninger ifølge artikel 11, og bestred ikke de faktiske omstændigheder. Som følge af deres samarbejde finder Kommissionen, at Bischof + Klein GmbH & Co. KG, Bischof + Klein France SAS og Cofira-Sac SA er berettigede til en nedsættelse på 25 % af den bøde, der ellers ville være blevet pålagt.
- (30) Kommissionen finder, at Nordfolien⁽¹⁾ og Bonar Technical Fabrics⁽²⁾ er berettigede til at opnå en nedsættelse på 10 % af den bøde, der ellers ville være blevet pålagt, for ikke at bestride de faktiske omstændigheder.
- (31) Kommissionen finder, at de oplysninger, som Sachsa fremlagde frivilligt, ikke bidrog væsentligt til at fastslå, at der forelå en overtrædelse, og derfor ikke berettiger til nogen bødenedsættelse.
- (32) FLS-Plasts og FLSmidths anmodning om bødenedsættelse for ikke at bestride de faktiske omstændigheder afvises.

3. BESLUTNING

- (33) Nedenstående virksomheder har overtrådt EF-traktatens artikel 81, da de i de anførte perioder har medvirket i en række aftaler og former for samordnet praksis inden for sektoren for industrisække af plast i Belgien, Tyskland, Spanien, Frankrig, Luxembourg og Nederlandene. Overtrædelsen bestod i fastsættelse af priser og fælles prisberegningsmetoder, opdeling af markedet og fordeling af salgskvoter, tildeling af kunder, aftaler og ordrer,

samordning af bud i forbindelse med visse udbud og udveksling af detaljerede oplysninger:

- a) Combipac BV, fra 6. januar 1982 til 9. november 2001 og British Polythene Industries PLC, fra 25. april 1997 til 9. november 2001
- b) Bischof + Klein GmbH & Co. KG, fra 6. januar 1982 til 26. juni 2002, og Bischof + Klein France SAS, fra 6. januar 1982 til 18. december 2000
- c) RKW AG Rheinische Kunststoffwerke og JM Gesellschaft für industrielle Beteiligungen mbH & Co. KGaA, fra 6. januar 1982 til 26. juni 2002
- d) Fardem Packaging BV, fra 6. januar 1982 til 26. juni 2002, og Kendrion NV, fra 8. juni 1995 til 26. juni 2002
- e) Nordenia International AG, fra 6. januar 1982 til 26. juni 2002
- f) Nordfolien GmbH, fra 24. november 1992 til 26. juni 2002
- g) Trioplast Wittenheim SA, fra 6. januar 1982 til 26. juni 2002, og Trioplast Industrier AB, fra 21. januar 1999 til 26. juni 2002
- h) FLS Plast A/S og FLSmidth & Co A/S fra 31. december 1990 til 19. januar 1999
- i) Cofira-Sac SA, fra 24. marts 1982 til 26. juni 2002
- j) Plásticos Españoles SA og Armando Álvarez SA, fra 8. marts 1991 til 26. juni 2002
- k) Sachsa Verpackung GmbH, fra 9. februar 1988 til 26. juni 2002, og Groupe Gascogne, fra 1. januar 1994 til 26. juni 2002
- l) UPM-Kymmene Oyj, fra 18. juli 1994 til 31. januar 1999

⁽¹⁾ Da Nordfolien og Nordenia International AG siden 2003 har tilhørt to forskellige virksomheder, bør det samarbejde, som Nordfolien henviser til, udelukkende tilskrives den pågældende virksomhed, og der er derfor ingen grund til at lade Nordenia International AG opnå den bødenedsættelse, der er indrømmet Nordfolien.

⁽²⁾ Da Low & Bonar PLC har en fælles aftale med Bonar Technical Fabrics, er virksomheden også berettiget til denne nedsættelse.

- m) Bernay Film Plastique, fra 31. august 1995 til 9. november 1998
- n) Bonar Technical Fabrics NV og Low & Bonar PLC, fra 13. september 1991 til 28. november 1997.
- (34) Stempther BV og Koninklijke Verpakkingsindustrie Stempther CV har overtrådt traktatens artikel 81 ved fra 25. oktober 1993 indtil 31. oktober 1997 at have medvirket i en række aftaler og former for samordnet adfærd inden for sektoren for industrisække af plast i Nederlandene og undertiden Belgien. Overtrædelsen omfattede fastsættelse af priser og fælles prisberegningsmetoder, opdeling af markedet og fordeling af salgskvoter, tildeling af kunder, aftaler og ordrer, samordning af bud i forbindelse med visse udbud samt udveksling af detaljerede oplysninger.
- (35) For disse overtrædelse fastsættes følgende bøder:
- a) Combipac BV: 0 EUR. Heraf hæfter British Polythene Industries PLC solidarisk for et beløb på 0 EUR
- b) Bischof + Klein GmbH & Co. KG: 29,15 mio. EUR og Bischof + Klein France SAS: 3,96 mio. EUR
- c) RKW AG Rheinische Kunststoffwerke og JM Gesellschaft für industrielle Beteiligungen mbH & Co. KGaA, in solidum: 39 mio. EUR
- d) Kendrion NV: 34 mio. EUR. Heraf hæfter Fardem Packaging BV solidarisk for et beløb på 2,20 mio. EUR
- e) Nordenia International AG: 39,10 mio. EUR. Heraf hæfter Nordfolien GmbH solidarisk for et beløb på 7,18 mio. EUR
- f) Trioplast Wittenheim SA: 17,85 mio. EUR. Heraf hæfter FLSmidth & Co. A/S og FLS Plast A/S solidarisk for et beløb på 15,30 mio. EUR, og Trioplast Industrier AB hæfter solidarisk for et beløb på 7,73 mio. EUR
- g) Cofira-Sac SA: 350 000 EUR
- h) Plásticos Españoles SA og Armando Álvarez SA, in solidum for et beløb på 42 mio. EUR
- i) Sachsa Verpackung GmbH: 13,20 mio. EUR. Heraf hæfter Groupe Gascogne solidarisk for et beløb på 9,90 mio. EUR
- j) UPM-Kymmene Oyj: 56,55 mio. EUR
- k) Bernay Film Plastique: 940 000 EUR
- l) Bonar Technical Fabrics NV og Low & Bonar PLC, in solidum for et beløb på 12,24 mio. EUR
- m) Stempther BV og Koninklijke Verpakkingsindustrie Stempther CV, in solidum for et beløb på 2,37 mio. EUR.
- (36) Ovennævnte virksomheder bringer omgående de ovenfor i punkt 33 og 34 nævnte overtrædelser til ophør, hvis de ikke allerede har gjort det. De afholder sig fra på ny at begå handlinger eller udvise adfærd i lighed med den i punkt 33 og 34 beskrevne overtrædelse og fra at vedtage foranstaltninger med tilsvarende formål eller virkninger.
- (37) En version, der ikke er fortrolig, af beslutningens fulde ordlyd offentliggøres på de autentiske sprog på Generaldirektoratet for Konkurrences websted på http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html.
-